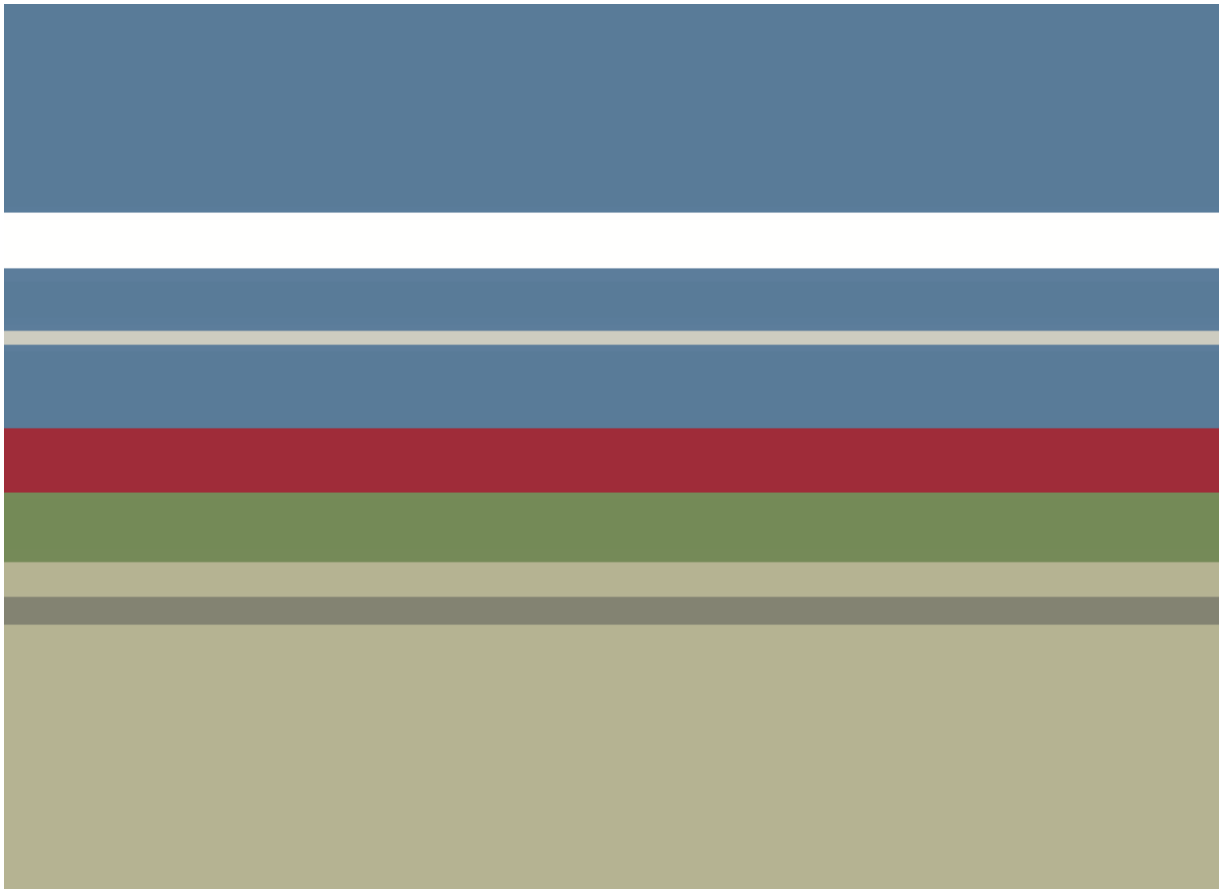
Hoofdstuk 4A -> Programma's 7 - Volksgezondheid, duurzaam en schoon

Wat willen wij bereiken?

Visie

We zetten stappen in een klimaatadaptieve inrichting van de buitenruimte. Door de inzet van een projectleider Groen is gericht capaciteit vrijgemaakt. Samen met kleine en grote grondeigenaren, zoals Woontij, zorgen we ervoor dat hemelwater uit zowel de openbare ruimte als particulier terrein niet langer in het vuilwaterriool terechtkomt en waar mogelijk wordt hergebruikt. Daarmee voorkomen we dat schoon water onnodig naar de afvalwaterzuivering wordt afgevoerd en pakken we tegelijkertijd wateroverlast, hitte- en droogtestress aan. Daarnaast geeft het Texels uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie richting en praktische handvatten voor de langere termijn om Texel verder klimaatadaptief te maken.

Ook streven we naar een circulaire economie. Daarbij is onze ambitie om afval om te zetten in grondstof, zodat verbranding plaatsmaakt voor hergebruik. Deze ambitie is uitgewerkt in het Recycleplan Texel 2024-2030.

Hier vindt u onze Visie en Beleid - Texel.

7.2 Riolering

Wat gaan wij ervoor doen?

7.2 Riolering

Doel	Regenwater is op Texel de enige bron van zoet water. Daarom willen we dit water zoveel mogelijk vasthouden in het gebied waar het valt.
Activiteiten	Waar nog geen regenwaterriolering aanwezig is en de straat wordt vernieuwd, leggen we deze aan. Daarnaast sluiten we de regenpijpen aan de straatzijde actief aan op het nieuwe regenwaterriool. Zo verdubbelen we het oppervlak aan verharding waarvan het regenwater wordt afgevoerd naar de sloot.
Financiën	De kosten worden gedekt uit de rioolheffing. Voor de vervanging van de vetontwateringscontainer is een investering van € 16.000 opgenomen, die in 2027 volledig is afgeschreven. Op basis van het huidige prijspeil bedraagt de kosten van deze container € 22.000. Daarom wordt een aanvullend budget van € 6.000 aangevraagd.
Alternatieven	Het overlaten van de aansluiting aan individuele eigenaren heeft in het verleden nauwelijks geleid tot afkoppeling. Daardoor raakte het vuilwaterriool bij neerslag onevenredig belast, met veel overlast en storingen aan rioolgemalen tot gevolg.
Risico	De werkzaamheden vinden plaats op particuliere grond en kunnen alleen worden uitgevoerd als eigenaren meewerken. Veel inwoners van Texel weten dat regenwater de enige bron van zoet water is en doen daarom mee.
Prestatie-indicator	Toename van het aantal vierkante meters verharding per jaar waarvan het regenwater naar de dichtstbijzijnde sloten afstroomt.

7.3 Afval

Wat gaan wij ervoor doen?

7.3 Afval

Doel	De kosten voor afvalinzameling en afvalverwerking beheersbaar houden.
Activiteiten	Daarvoor willen we de inzameling verbeteren, de opbrengst van grondstoffen verhogen en het restafval verminderen.
Financiën	Aanschaf en plaatsing van de milieustraat bij de oude Jozefschool aan de Beatrixlaan: investering € 50.000, gedekt uit de afvalstoffenheffing door de uitbreiding van het aantal aansluitingen. Daarnaast worden de ondergrondse inzamelvoorzieningen uitgebreid en de containers voor glas, papier en restafval vervangen. Hierdoor is een investering van € 150.000 nodig, eveneens gedekt uit de afvalstoffenheffing. Stijging van de verwerkingskosten en opbrengsten voor oud papier en karton: € 24.000 eenmalig, te dekken uit de afvalstoffenheffing Door ontwikkelingen neemt het aantal aan inzamelmiddelen toe. Hiervoor is € 56.500 structureel nodig, eveneens te dekken uit de afvalstoffenheffing. Voor de vervanging van de multi-inzetbare combiwagen, inclusief perscontainer en hakenblok, is in totaal € 317.500 beschikbaar. Op basis van het huidige prijspeil is een aanvullende investering van € 207.500 nodig. Deze kosten worden gedekt uit de afvalstoffenheffing.
Alternatieven	De serviceprikkel wordt ingevoerd door PBD, GFT en OPK vaker op te halen en restafval minder vaak in te zamelen.
Risico	Vervuiling in de PBD, GFT en OPK containers.
Prestatie-indicator	Het aantal kilo's restafval per inwoner in de loop van de jaren verminderen, conform het systeem Van Afval Naar Grondstoffen (VANG).

7.4 Milieubeheer

Wat gaan wij ervoor doen?

7.4 Milieubeheer

Doel	Texel werkt aan een toekomstbestendig en flexibel eiland dat bestand is tegen klimaatverandering, wateroverlast, energievraag, grondstoffenschaarste en leefbaarheidsopgaven. Deze duurzaamheidsopgaven hebben direct invloed op wonen, economie, mobiliteit, natuur, water en leefbaarheid. Daarom is een integrale, gebiedsgerichte aanpak nodig. In lijn met het coalitieakkoord 2026–2030, Realistisch vooruit, kiest de gemeente voor samenhang in beleid en uitvoering. Energie, warmte, water, bodem, natuur en economie worden daarbij in samenhang afgewogen. Voor de energie- en warmteopgave geldt het uitgangspunt: eerst besparen en isoleren, daarna slim combineren en vervolgens verder verduurzamen met passende technieken. Daarbij blijven de Texelse schaal, identiteit en ruimtelijke kwaliteit leidend. Vanuit het projectteam Duurzaam wordt deze opgave uitgevoerd via het Programma Duurzaam Texel en het aparte Warmteprogramma, dat verplicht is op grond van de Omgevingswet. De inzet richt zich onder meer op energievoorziening, de gebouwde omgeving, duurzame energieopwekking, netcongestie, klimaatadaptatie, water, circulariteit en duurzame mobiliteit. Zo werkt de gemeente aan een eiland dat minder kwetsbaar is voor ontwikkelingen van buitenaf, beter bestand is tegen klimaatverandering en waarbij uitvoerbaarheid en betaalbaarheid voor inwoners en ondernemers op Texel centraal blijven staan. Voor de begroting is deze brede opgave vertaald naar een concrete prestatie-indicator voor de gebouwde omgeving. Het doel is dat woningen op Texel energiezuiniger worden en beter voorbereid zijn op een aardgasvrije toekomst.
Activiteiten	• Opstellen en uitvoeren van het Programma Duurzaam Texel en het verplichte Warmteprogramma. • Stimuleren van energiebesparing en isolatie bij woningen via Texel Isoleert. • Inwoners informeren en ondersteunen bij verduurzamingsmaatregelen, onder meer via het gemeentelijk energieloket. • Benutten van beschikbare subsidies, regelingen en samenwerkingsmogelijkheden. • Opstarten en uitvoeren van projecten tegen energiearmoede. • Monitoren van de voortgang van energiebesparing en verduurzaming in de gebouwde omgeving.
Financiën	De uitvoering vindt plaats binnen de beschikbare middelen voor duurzaamheid. Voor de structurele uitvoering van de bredere duurzaamheidsopgaven sluiten we vanaf 2027 aan bij de middelen die via het gemeentefonds beschikbaar komen, als vervanging van eerdere financiering van CDOKE-middelen (capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid). Als extra inzet of middelen nodig zijn, leggen we dat apart voor aan college en raad. • Voor de structurele borging van de uitvoeringscapaciteit op het gebied van duurzaamheid is € 700.000 structureel nodig, te dekken uit de algemene middelen. • Voor EBA 2027 project EML is € 30.448 incidenteel nodig, te dekken uit het budget van het Energiebesparingsakkoord Bedrijven.

	• Voor advisering over het omgevingsplan door de Omgevingsdienst NHN is € 68.524 incidenteel nodig, eveneens te dekken uit het budget van het Energiebesparingsakkoord Bedrijven.
Alternatieven	• **Sturen op energielabels**: inhoudelijk bruikbaar, maar de actualiteit en volledigheid van de gegevens zijn niet altijd voldoende. • **Sturen op elektriciteitsverbruik per woning:** minder zuiver, omdat elektrificatie ook kan zorgen voor hoger elektriciteitsverbruik. • **Sturen op het aantal uitgevoerde maatregelen of verstrekte subsidies:** beter beïnvloedbaar, maar minder geschikt om het echte effect in de gebouwde omgeving zichtbaar te maken.
Risico	De ontwikkeling van het aardgasverbruik hangt niet alleen af van gemeentelijke inzet, maar ook van energieprijzen, landelijk beleid, geopolitieke ontwikkelingen, klimaat, gedrag van inwoners, autonome woningverbetering en netcongestie. De acties van de gemeente bepalen dus niet alles.
Prestatie-indicator	**Gemiddeld aardgasverbruik per particuliere woning op Texel** **Nulmeting** 2024: **940 m³ per woning**. Dit is de meest recent beschikbare realisatie op basis van CBS-gegevens. **Streefwaarde 2027** Het gemiddeld aardgasverbruik per particuliere woning op Texel is in 2027 **5% tot 10% lager** dan de nulmeting van 2024. Dit komt neer op ongeveer **890 m³ tot 845 m³ per woning**. **Streefwaarde 2030** Het gemiddeld aardgasverbruik per particuliere woning op Texel is in 2030 **15% lager** dan de nulmeting 2024. Dit komt neer op **maximaal 800 m³ per woning**. **Toelichting** CBS publiceert deze gegevens met vertraging. In de begroting en verantwoording werken we daarom met de meest recent beschikbare CBS-realisatie. Bron: CBS

Verbonden partijen in programma 7

Naam verbonden partijen	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
Omgevingsdienst Noord-Holland Noord	7.4 Milieubeheer	De uitvoering van milieutaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) verbeteren en meer gelijk maken. Het doel is een schoon en veilige leefomgeving.
NV Huisvuilcentrale (HVC)	7.3 Afval	Het vervoeren en verwerken van huishoudelijk afval, het scheiden van grondstoffen en het beheren van het afvalbrengstation.

7 Beleidsindicatoren

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
7. Volksgezondheid en Milieu	Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	CBS	2018	-	172
				2019	221	163
				2020	236	170
				2021	231	169
				2022	224	129
				2023	208	-
				2024	220	
7. Volksgezondheid en Milieu	Bekende hernieuwbare energie	%	RVO Regionale klimaatmonitor	2017	5,2	6,9
				2018	7,6	7,6
				2019	10,1	8,9
				2020	16	10,6
				2021	16,6	11,9
				2022	23	12,7
				2023	26,4	
				2024	29,4	
7. Volksgezond	Woningen met	%		2018	14	-

heid en Milieu	zonnepanelen		www.Waarstaatjegemeente.nl	2019	16	12
				2020	20	-
				2021	24	20
				2022	29	26
				2023	35	33
				2024	41	36
7. Volksgezondheid en Milieu	(Semi)publieke e-laadpunten	Per 1.000 inwoner	www.Waarstaatjegemeente.nl	November 2022	11,4	6,2
				December 2022	12,3	6,9
				Januari 2023	12,2	7,0
				Februari 2023	13,5	6,9
				Maart 2023	14,1	7,3
				April 2024	16,4	10,8
				Maart 2025	17,8	8,6
7. Volksgezondheid en Milieu	Energielabel woningen	% in 2023	www.Waarstaatjegemeente.nl	A++	0,1	0,8
				A+	0,3	1,3
				A	28,0	29,2
				B	15,7	16,6

				C	24,4	25,1
				D	11,7	10,9
				E	5,6	6,5
				F	6,3	4,1
				G	6,9	4,0
7. Volksgezondheid en Milieu	Energielabel woningen	% in 2024	www.Waarstaatjegemeente.nl	A++	0,5	1,1
				A+	0,7	1,9
				A	21,7	29,9
				B	16,7	16,3
				C	30,1	24,5
				D	12,0	10,2
				E	5,5	6,1
				F	4,8	3,9
				G	5,3	3,9
7. Volksgezondheid en Milieu	Energielabel woningen	% in 2025	www.Waarstaatjegemeente.nl	A++	1,5	1,7
				A+	1,5	2,9
				A	19	30,5

				B	15	16,2
				C	29,4	23,6
				D	11,2	9,3
				E	6,1	5,5
				F	5,0	3,5
				G	5,2	3,5

*) de voorlopige cijfers over 2024 zijn nog niet beschikbaar op het moment van schrijven.

7 Begroting

7 Begroting

Bedragen x €1.000

meerjaren begroting

Lasten	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Volksgezondheid	89	177	143	113	113	113	113
Riolering	3.002	2.879	3.225	3.315	3.315	3.315	3.315
Afval	2.175	2.491	2.434	2.962	2.962	2.962	2.962
Milieubeheer	1.988	4.171	1.981	2.204	2.176	2.176	2.176
Begraafplaatsen en crematoria	56	68	105	91	91	91	91
Totaal lasten programma 7	**7.310**	**9.786**	**7.888**	**8.685**	**8.657**	**8.657**	**8.657**

Bedragen x €1.000

Baten	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Volksgezondheid	78	99	74	4	4	4	4
Riolering	3.760	3.815	3.902	4.077	4.077	4.077	4.077
Afval	2.476	2.785	2.794	3.061	3.061	3.061	3.061
Milieubeheer	202	2.355	4	4	4	4	4
Begraafplaatsen en crematoria	64	81	73	73	73	73	73
Totaal baten programma 7	**6.580**	**9.135**	**6.847**	**7.219**	**7.219**	**7.219**	**7.219**

Saldo	**-730**	**-651**	**-1.041**	**-1.466**	**-1.438**	**-1.438**	**-1.438**